Zpráva
o činnosti Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
od 38. zasedání MKOL dne 7. 10. 2025 v Magdeburku
(říjen 2025–září 2026)

1. MKOL

V základní struktuře MKOL nedošlo v uplynulém období ke změnám. Priority činnosti komise nadále představují:

- implementace Rámcové směrnice o vodách ES,
- ochrana před povodněmi a implementace Povodňové směrnice ES,
- problematika havarijního znečištění vod.

Paní Nikola Livrozet ze Spolkového ministerstva životního prostředí, ochrany klimatu, ochrany přírody a jaderné bezpečnosti (Bundesministerium für Umwelt, Klimaschutz, Naturschutz und nukleare Sicherheit) převzala od 1. 1. 2026 funkci předsedkyně pracovní skupiny WFD.

Paní Susanna Börner, předsedkyně skupiny expertů „Podzemní vody“ (GW) odešla koncem října 2025 do důchodu. Zatím se nepodařilo nalézt za ní náhradu ani na německé ani na české straně. Německá delegace navrhla na poradě vedoucích delegací v květnu 2026, aby se do doby, než bude trvale obsazena pozice předsedy/předsedkyně skupiny expertů GW, každoročně střídaly v předsednictví porad delegace v této skupině expertů (rotační princip). Takové řešení je uplatňováno i v dalších komisích mezinárodních povodí.

Paní Heide Jekel se v květnu 2026 naposledy účastnila jednání MKOL ve funkci vedoucí německé delegace. V MKOL pracovala od roku 2005. Nejdříve jako zástupkyně vedoucího německé delegace, od roku 2008 jako vedoucí německé delegace, v letech 2021–2023 byla prezidentkou MKOL.

MKOL rozhodla v písemném řízení o udělení statusu pozorovatele v MKOL nadaci „Lebensraum Elbe“ na základě její žádosti.

2. Hlavní oblasti činnosti MKOL

V návaznosti na 38. zasedání MKOL se ve dnech 8. 10. a 9. 10. 2025 v Magdeburku uskutečnil **Magdeburský seminář o ochraně vod 2025**. Pozvání na seminář přijalo 150 účastníků z České republiky a Německa.

Hlavním tématem bylo **„Hospodaření s vodou v povodí Labe včera, dnes a zítra“**. Obsahovou náplň tvořily:

- Zabezpečenost vodních zdrojů a funkcí ekosystémů se zohledněním změny klimatu
- Labe jako vodní cesta–možnosti a limity
- Strategie monitorování a hospodaření s vodami.

Program semináře zahrnoval celkem 27 odborných přednášek, posterovou sekci a tři odborné exkurze.

Sekretariát MKOL připravil pro seminář čtyři postery:

- Mezinárodní komise pro ochranu Labe 1990–2025

- Analýza málovodného období 2014–2023 v povodí Labe–Povrchové vody
- Analýza málovodného období 2014–2023 v povodí Labe–Podzemní vody
- Mezinárodní program měření Labe–Zpracování a prezentace naměřených dat

Hlavním organizátorem semináře bylo Středisko výzkumu životního prostředí H. Helmholtze (UFZ). MKOL se prostřednictvím sekretariátu aktivně podílela na přípravě a uskutečnění semináře především účastí na práci programového výboru a podporou hlavního organizátora po odborné, jazykové i organizačně technické stránce. Vedoucí sekretariátu zastupoval MKOL v programovém výboru.

V prosinci 2025 byl na internetových stránkách MKOL zveřejněn dokument pro připomínky veřejnosti **„Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe k aktualizaci plánu povodí (část A) na období 2028–2033“**. Veřejnost měla možnost uplatnit své připomínky k návrhu do 22. 6. 2026. Sekretariát obdržel k dokumentu tři stanoviska.

Připravují se návrhy aktualizace Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe (část A) a Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe (část A) na období 2028–2033.

„Analýza málovodného období 2014–2023 v povodí Labe“ byla zveřejněna v prosinci 2025 na internetových stránkách MKOL.

Dne 20. 1. 2026 se uskutečnilo formou simultánně tlumočené videokonference 1. pracovní setkání **„Management množství vod v povodí Labe“**. Byla diskutována především následující témata:

- navržené i již realizované hydrické rekultivace a jejich dopady na vodní zdroje v povodí Labe (se zaměřením na dostupnost a kvalitu vodních zdrojů, změny hydrologického režimu)
- potřeba aktualizace dat k managementu množství vod,
- vodohospodářská bilance pro oblast povodí Labe,
- indikátory nedostatku vody a opatření k řešení konkurence užívání vod při nedostatku vody.

Byla připravena **4. interní zpráva o plnění Koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty**.

V rámci **Mezinárodního programu měření Labe** 2026 se sleduje ca. 375 fyzikálních, chemických a biologických ukazatelů na 15 měrných profilech (6 v ČR, 9 v SRN) na Labi (10 měrných profilů) a jeho přítocích (5 měrných profilů–Vltava, Ohře, Mulde, Sála/Saale, Havola/Havel), které jsou zároveň profily situačního monitoringu podle Rámcové směrnice o vodách. Byl připraven návrh Mezinárodního programu měření Labe na rok 2027.

Dne 16. 6. a 17. 6. 2026 se konalo v Drážďanech setkání hydrobiologů MKOL. V rámci setkání byl z proudnice Labe v centru města Drážďan odebrán vzorek fytoplanktonu. Tento vzorek bude následně hydrobiology vyhodnocen a porovnán.

Byla dokončena zpráva **„Vyhodnocení výsledků Mezinárodního programu měření Labe za období 2019–2024“.**

Dne 10. 10. 2025 se konala odborná exkurze k jezu Geesthacht. Celkem se jí zúčastnilo 25 expertů z České republiky a Německa, kteří se zabývají **problematikou migrační prostupnosti a tažných ryb v povodí Labe**. V rámci exkurze byly mj. shlédnuty oba rybí přechody (severní a jižní) a na závěr účastníci vysadili do toku Labe pod jezem mladé jesetery.

Pracovní skupina FP připravila za podpory skupiny expertů DATA a ve spolupráci se Spolkovým ústavem hydrologickým (BfG) **společnou mapu povodňových rozlivů** pro jednotlivé scénáře

s nízkou, středně vysokou a vysokou pravděpodobností výskytu pro vymezené oblasti s potenciálně významným povodňovým rizikem v mezinárodní oblasti povodí Labe. Mapa znázorňuje říční (fluviální) povodně i záplavy z moře a také umožňuje přístup k národním portálům, na kterých jsou k dispozici mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik. Mapa byla připravena na základě dat, které poskytly příslušné orgány České republiky, Německa a Polska a byla zpřístupněna dne 31. 3. 2026 veřejnosti prostřednictvím internetových stránek MKOL na geoportálu BfG (https://geoportal.bafg.de/mapapps/resources/apps/MKOL_CZ/index.html?lang=de).

Dne 14. 4. 2026 se v Magdeburku uskutečnila **odborná výměna informací k návrhu aktualizace Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe na období 2028–2033**.

Kromě členů pracovní skupiny FP byli přizváni i další zástupci institucí zodpovědných za implementaci Povodňové směrnice na národní úrovni. Celkem se zúčastnilo 22 osob z České republiky a Německa.

Výměna informací byla zaměřena především na diskusi následujících témat:

- Odhad účinků navrhovaných protipovodňových opatření
- Hodnocení pokroku z hlediska dosažení cílů
- Práce s veřejností (resilience a prevence rizik)
- Zohlednění změny klimatu
- Možnosti financování protipovodňových opatření z fondů EU
- Údržba vodních toků a management pozemků v předhrází – střety zájmů (např. s ochranou přírody, ochranou před povodněmi, územním plánováním atd.)

Výsledky budou využity při přípravě návrhu aktualizace Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe (část A) na období 2028–2033.

Skupina expertů „Hydrologie“ (Hy) uspořádala dne 24. 2. 2026 v Drážďanech **expertní setkání na téma „Metodika a možnosti odhadu vývoje průtoků v hraničním profilu Labe do roku 2100–představení postupu používaného v České republice“**.

Ve dnech 22. 10. 2025 a 27. 2. 2026 úspěšně proběhla **testování záložních komunikačních cest** mezi předpovědními povodňovými centrálami Praha, Drážďany a Magdeburk.

Za hydrologický rok 2025 byly vypracovány **tabulky hodnot průtoků** v 29 vodoměrných stanicích na Labi a vybraných přítocích a tabulky hodnot **plavenin** (koncentrace a odtoky) v 15 měrných profilech plavenin na Labi a vybraných přítocích. Tabulky byly opatřeny souhrnným komentářem.

Pokračovala příprava **Mezinárodního labského fóra 2027**, které se uskuteční ve dnech 13. 4. a 14. 4. 2027 v Drážďanech. Pracovní skupiny WFD a FP připravily ve spolupráci se sekretariátem návrh programu (příloha). V rámci fóra budou představeny návrhy aktualizace Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe a Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe na období 2028–2033 a příkladná opatření, projekty, záměry z národních úrovní. V rámci fóra bude také poskytnut prostor k prezentaci názorů, podnětů, stanovisek nevládních organizací.

Připravuje se setkání expertů k manipulacím vodních děl v případě extrémních situací ve spojitosti se změnou klimatu ve dnech 14. 6. – 16. 6. 2027 na VD Rappbode.

Ve dnech 19. 12. 2025 a 7. 7. 2026 proběhla **testování hlásných cest Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe**.

Souhrnný **přehled a vyhodnocení hlášení** zaslaných prostřednictvím plánu od roku 2007 se pravidelně aktualizuje a zveřejňuje na internetových stránkách MKOL.

Byla zahájena příprava **Magdeburského semináře o ochraně vod 2027**, který se uskuteční ve dnech 6. 10. a 7. 10. 2027 v Hradci Králové.

Hlavním tématem je **„Labe–současný stav a možný vývoj do poloviny století“**. Obsahovou náplň tvoří:

- Kvalita vody a výzvy plynoucí z nových požadavků legislativy
- Hydromorfologie koryta
- Vliv málovodných období na labský ekosystém a užívání řeky Labe
- Rámcová směrnice o vodě–„QUO VADIS“.

Do programu semináře 2027 budou zařazeny také dva vyžádané příspěvky k aktivitám v povodí Dunaje.

Byl připraven **první cirkulář s výzvou k přihlášení přednášek a posterů do 24. 1. 2027** (viz příloha). Seminář se financuje z účastnických poplatků. Úhradu cestovních nákladů a osvobození od účastnických poplatků (ca. 300 €) nelze bohužel přednášejícím poskytnout.

Umožnění účasti na semináře (včetně uhrazení účastnických poplatků) co největšímu počtu pracovníků je ta nejlepší forma podpory semináře ze strany spolupracujících institucí.

Hlavním organizátorem semináře je státní podnik Povodí Labe ve spolupráci s MKOL. MKOL se prostřednictvím sekretariátu aktivně podílí na přípravě a uskutečnění semináře především účastí na práci programového výboru a podporou hlavního organizátora po odborné, jazykové i organizačně technické stránce. Vedoucí sekretariátu zastupuje MKOL v programovém výboru.

Vedoucí sekretariátů evropských mezinárodních komisí pro ochranu vod se jednou za rok účastní neformálního pracovního setkání, na kterém jsou prezentovány výsledky práce komisí a postupy při řešení aktuálních témat. Setkání organizuje sekretariát jedné z komisí. Sekretariát MKOL uspořádal obdobné setkání naposledy v roce 2015. Vedoucí delegací MKOL souhlasili na své poradě v květnu 2026 s tím, aby sekretariát MKOL uspořádal v roce 2027 **pracovní setkání vedoucích sekretariátů mezinárodních komisí pro ochranu vod**.

Průběžně probíhá aktualizace **internetových stránek** a interních dokumentů na extranetu MKOL.

3. Výhled

Činnost MKOL a jejího sekretariátu se v příštích měsících soustředí především na následující práce:

- dokončení a zveřejnění návrhu aktualizace části A Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe na období 2028–2033
- dokončení a zveřejnění návrhu aktualizace části A Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe na období 2028–2033
- zveřejnění zprávy „Vyhodnocení výsledků Mezinárodního programu měření Labe za období 2019–2024“
- příprava a uskutečnění Mezinárodního labského fóra 2027 ve dnech 13. 4. a 14. 4. 2027 v Drážďanech
- příprava a uskutečnění setkání expertů k manipulacím vodních děl v případě extrémních situací ve spojitosti se změnou klimatu ve dnech 14. 6. – 16. 6. 2027 na VD Rappbode
- příprava informačního listu o plnění „Strategie ke snížení obsahu živin v mezinárodní oblasti povodí Labe

- aktualizace souhrnného přehledu a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe
- příprava a provedení stopovacího pokusu na Bílině při velkých průtocích pro doplnění kalibrace Poplachového modelu Labe
- podpora přípravy česko-německého havarijního cvičení na Labi
- podpora přípravy Magdeburského semináře o ochraně vod 2027 ve dnech 6. 10. a 7. 10. 2027 v Hradci Králové
- plnění usnesení 39. zasedání MKOL v říjnu 2026
- příprava 40. zasedání MKOL dne 5. 10. 2027 v Hradci Králové.